

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi Üzerine Bir Araştırma: 2011'den günümüze*

A research on Mersin University Faculty of Medicine Lokman Hekim Journal of Medical History
and Folkloric Medicine: From 2011 to present

Selda Okuyazⁱ, Tamer Akçaⁱⁱ

ⁱDr. Öğr. Üyesi, Mersin Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik AD.
<https://orcid.org/0000-0002-5048-8679>

ⁱⁱProf. Dr., İzmir Tınaztepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi AD. Meme ve Endokrin Cerrahisi
<https://orcid.org/0000-0002-8192-9086>

ÖZET

Amaç: Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi her yıl üç defa yayımlanmaktadır. Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi'nde (ULAKBİM) ve uluslararası alan indexlerinde taranan hakemli bir dergidir. Bu çalışmanın amacı ise dergide 2011-2023 yılları arasında yayımlanan makaleler üzerinden tıp tarihi ve etik alanına bilimsel katkısı hakkında fikir oluşturmaktır.

Yöntem: Betimleyici araştırma 15-28 Şubat 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi'nin DergiParkta yer alan web sayfasındaki arşiv bölümünde yer alan makaleler irdelenmiştir.

Bulgular: Çalışmaya 2011-2023 yılları arasında yayınlanan özel sayılar hariç 13 cilt, 37 sayıda yer alan 424 makale dahil edilmiştir. Makale başlıkları ve yazarların bilgilerine göre makalelerin türleri, makale konu alanları, yazarlarının alanları belirlenerek tablo haline getirilmiştir.

Sonuç: Sonuç olarak derginin amaç ve kapsamının şekillenmesini sağlayan Tıp tarihi ve Etik alanının yapısına uygun olarak farklı alanlara hitap ettiği ve multidisipliner çalışmalara olanak sağladığı ileri sürülebilir. Dergide irdelenen dönem içinde 966 makale başvurusu olduğu, çok yazarlılık durumlarına bakıldığında ise 138 makale tek yazarlı, 170 tane makale iki yazarlı ve 119 makale üç ve üstü yazarlıdır. Çalışmalarda tarih folklorik tıp ve sosyoloji konularına ağırlık verildiği görülmüştür. Derginin folklorik tıp, tıp tarihi ve etik alanında katkısının iki boyut olarak ele alınabileceği bilimsel ve alanın eğitim müfredatına katkısının önemli boyutta olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Tıp tarihi, Folklorik tıp, Dergi, Bibliyometrik analiz

ABSTRACT

Objective: Mersin University Faculty of Medicine Lokman Hekim Journal of History of Medicine and Folkloric Medicine is published three times a year. It is a peer-reviewed journal scanned in the National Academic Network and Information Center (ULAKBİM) and international indexes. The aim of this study is to form an idea about the scientific contribution to the history of medicine and ethics through the articles published in the journal between 2011-2023.

Method: The descriptive research was carried out between 15-28 February 2023. The articles in the archive section of the website of Mersin University Faculty of Medicine Lokman Hekim Journal of Medical History and Folkloric Medicine in DergiPark were examined.

Results: Except for the special issues published between 2011-2023, 424 articles in 13 volumes and 37 issues were included in the study. According to the article titles and the information of the authors, the types of the articles, the subject areas of the articles and the areas of the authors were determined and tabulated.

Conclusion: As a result, it can be argued that the Journal appeals to different fields in accordance with the structure of the History of Medicine and Ethics, which shape the purpose and scope of the Journal, and enables multidisciplinary studies. In the period examined in the journal, there were 966 article submissions, and when the multi-authorship status is considered, 138 articles have one author, 170 articles have two authors, and 119 articles have three or more authors. In the studies, it was seen that history, folkloric medicine and sociological subjects were emphasized. It can be said that the contribution of the journal in the field of folkloric medicine and the history of medicine and ethics can be considered as two dimensions, scientific and the contribution of the field to the education curriculum is significant.

Key words: Medical History, Folkloric medicine, Journal, Bibliometric Analysis

*Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi 2023; 13 (2):445-452

DOI: 10.31020/mutfd.1282570

e-ISSN: 1309-8004

Geliş Tarihi – Received: 13 Nisan 2023; Kabul Tarihi - Accepted: 21 Mayıs 2023

İletişim - Correspondence Author: Selda Okuyaz <sdokuyaz@mersin.edu.tr>

Giriş

Bilim insanlarının bilgi ve alana olan katkı paylaşımlarının en önemli araçlarından biri olan dergiler günümüzde basılı ve elektronik ortamlarda olabilmektedir. Tarihsel süreçte dergi ve dergicilik 1600'lü yılların ikinci yarısına dayanmaktadır. Zaman içinde gelişen dergiler ve dergicilik sayesinde XIX. yüzyılda öncelikle makalelerin uzman görüşü alınarak "hakemli" dergilerde yazıların yayımlanması önemli bir aşama olmuştur. Böylece "hakemli" dergiler makalelerin niteliklerinin göstergesi olduğu benimsenmiştir.¹ Bu durum yazarların, araştırmacıların ve okuyucuların bu dergileri tercih nedeni olmuştur. Bilimsel iletişimde XX. yüzyılla birlikte önemli değişimlerin olduğu görülmüştür. İkinci Dünya Savaşı sonrasında, teknolojik gelişmelerin hız kazanması ve bilgi üretiminin artması, bilginin yönetimi ve düzenlenmesi konusunda yeni yaklaşımların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu süreçte bilimsel dergiler araştırmacıların ürettikleri bilgiyi paylaşmaları ve yayımlamaları için önemli bir araç haline gelmiştir. Ayrıca, bilimsel araştırmaların hızlı ve etkili bir şekilde paylaşılması için elektronik yayıncılık ve açık erişim gibi yenilikler de ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte dergilerin atıf sayıları da dergilerin nitelik göstergesi olarak kullanılmaktadır.¹ Bilimsel dergilerin niteliklerinin tespit edilmesi için son zamanlarda çok fazla çalışma yapılmaktadır. Elde edilen bilgiler sayesinde irdelenen derginin bilime katkısı, gelişiminin yönünün tespit edilmesine, sorunların ortaya çıkarılmasına, çözüm yollarının araştırılmasına zemin hazırlamaktadır. Kayıtlı oldukları ulusal ve uluslararası indexler tarafından değerlendirilmeleri ve analizlerinin yapılması sayesinde dergi performansı tespit edilebilmektedir.² ULAKBİM veri tabanlarının güncellenmesi sayesinde Türkiye'de DergiPark üzerinden yayın yapan dergilerin irdelenmesinde önemli katkı sağlamaktadır.³

Bibliyometride belgelerin veya yayınların matematiksel ve istatistiksel yöntemlerle analiz edilerek bilimsel iletişime ilişkin çeşitli bulgular elde edilmesini sağlayan bir araştırma alanıdır. Tanımlayıcı bibliyometride ise belirli bir alandaki yayın sayısı veya verimliliği incelenir ve bu alandaki makalelerin, kitapların ve diğer yazıların sayısı, genellikle seçilen bir dergide yayımlanan yazıların sayısı çıkarılarak analiz edilir.⁴⁻⁶ Dergi analizinde makale sayısı, yazar sayısı, makale türü, içerik gibi özellikler istatistiksel yöntemlerle incelenir. Bilimsel iletişim süreci hakkında bu inceleme sayesinde fikir oluşturulur.⁷ Literatürde dergileri, tezleri, makaleleri analiz eden çalışmalarda yazarlık durumu, kurumsal dağılımı, alınan atıflar, konu alanları, yazarların dahil olduğu disiplin alanları analiz eden çalışmalar mevcuttur.⁸

İrdelediğimiz dergi Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı bünyesinde 2011 yılında yayın hayatına başlamıştır. Türkçe ve İngilizce dillerinde yayın yapan dergi tıp tarihi ve etik, halk bilimi, sağlık sosyolojisi, folklorik tıp uygulamaları gibi konularda olmak üzere tıbbın ve sağlığın toplumsal-kültürel boyutları hakkında yapılan bilimsel içerikli çalışmaları yayımlayarak literatürdeki nitelikli bilimsel bilgi birikiminin artışına katkı sağlamayı amaç edinmiştir. Dergiye gönderilen makalelerin yayımlanıp yayımlanmayacağına, hakemler tarafından yapılan hızlı, nitelikli, çift kör değerlendirme süreci ile karar verilmektedir. Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi basılı halde yayın hayatına başlarken ilk sayısından sonrakilerde ise elektronik ortamda yazı kabul etmektedir. Kurulduğu günden bu yana açık erişimli olarak yayımlanan hakemli ve süreli yayındır, yılda üç kez yayınlanmaktadır. Fen alanında 2013 yılından ve sosyal alanında ise 2016 yılından itibaren TÜBİTAK ULAKBİM TR Dizin kapsamındadır. Dergi 2016 yılında DergiPark sisteminde yayın hayatına geçerek web hizmetlerinden yararlanmaktadır. Uluslararası index olan Index Copernicus ve EBSCO dizinindedir. Ayrıca SOBİAD, Türk Medline, Türkiye Atıf Dizininde yer almaktadır. Ayrıca dergi Mayıs 2015- Haziran 2022 tarihleri arasında DOAJ indexinde yer almıştır.⁹

Bu araştırmanın amacı ülkemizde Tıp Tarihi ve Etik alanında yayın yapan sayılı dergilerden biri olan Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi'nde yayımlanan makalelerin tanımlayıcı bibliyometrik olarak analizidir.

Yöntem

Tanımlayıcı bibliyometrik analizi olan bu çalışma 01.02.2023 ile 31.03.2023 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma DergiPark web sayfası üzerinden yayımlanan Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisinde 2011-2023 yılları arasında yayımlanmış toplam 424 makale üzerinde yapılmıştır. Araştırmada makale sayısı, yazar sayısı, yazarların üyesi oldukları disiplinler, makalelere konu edilen alanlar sınıflandırılmıştır.

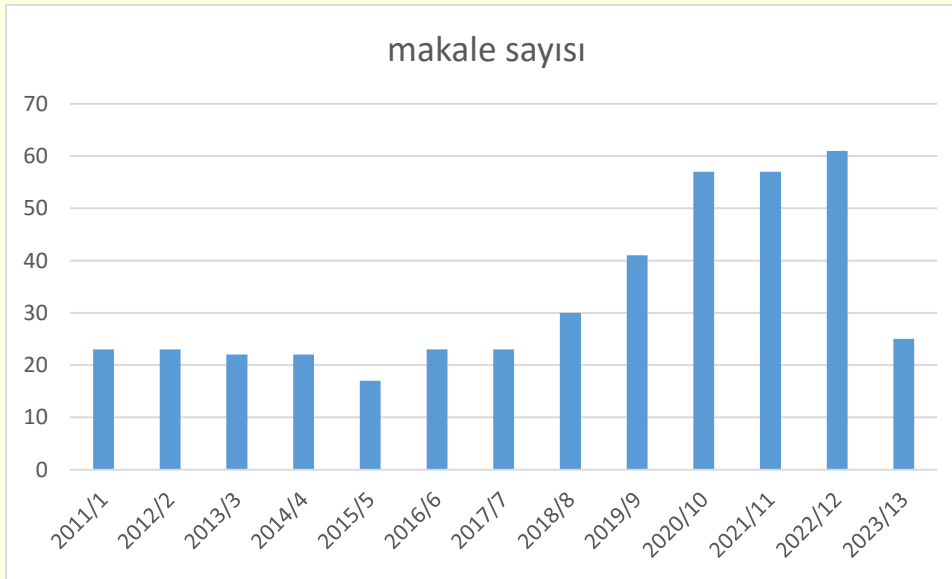
Araştırmanın alt kriterlerini yılların sayılarına göre yayın türleri editöre mektup, kısa bildiri, monografi, derleme, araştırma makalesi olarak, makalelerin alanları tarih, folklorik tıp, sağlık sosyolojisi ve etik olarak; yazarların alanları ise tıp-veteriner hekimlik tarihi ve etik, sağlık bilimleri, diğer bilimler olarak belirlenmiştir. Ortaya çıkan veriler bilgisayar ortamına aktarılmıştır. İstatistiksel olarak frekansları yüzde olarak verilmiştir

Bulgular

DergiPark sisteminde yer alan verilere göre dergide sayıya atanmış makale 674 olup özel sayılarda toplam 248 makale, geri çekilen makale 50, iade edilenler 19, reddedilenler 178 makale bulunmaktadır.

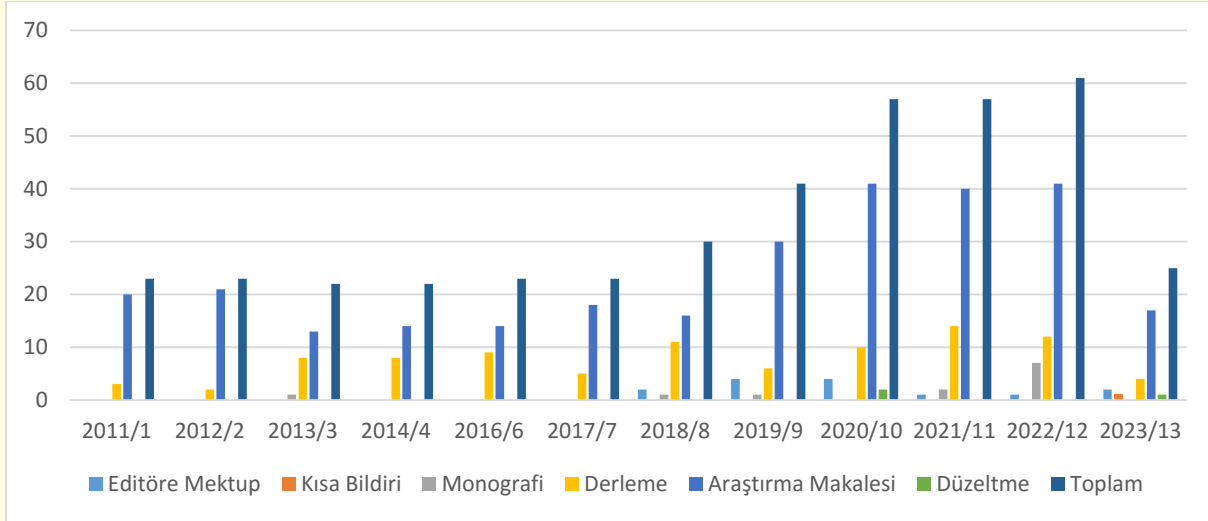
Yılda üç kez yayımlanan ve 13 yıldır aralıksız yayın hayatına devam eden Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisinin 424 makalesinin yıllara göre dağılımı **Şekil 1**'de sunulmaktadır.

Dergi, 2011 yılından 2023 Ocak ayına kadar toplam 37 sayı yayımlamıştır. En fazla makalenin yayımlandığı yıl 2022'dir (61), bunu 2021 (57) ve 2020 (57) yılları izlemektedir. En düşük makale sayısı ile öne çıkan yıl, 2015'tir ve sadece 17 makale yayımlanmıştır.

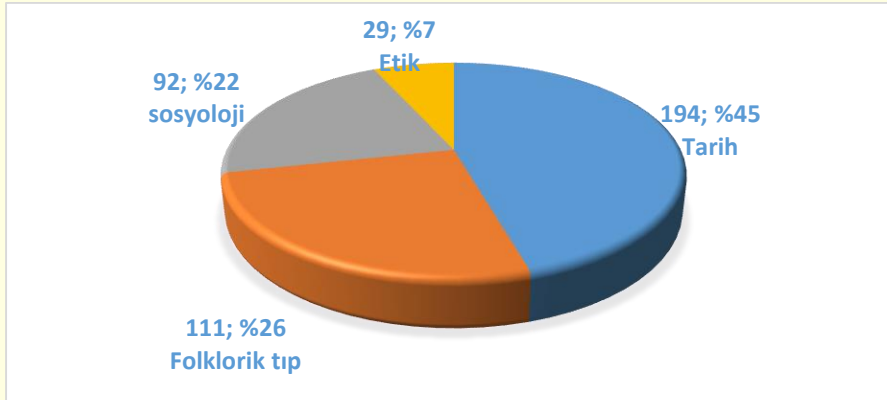
Şekil 1. Yıllara göre makale sayısının dağılımı

Dergide incelenen tarihler arasında 296 araştırma makalesi, 97 derleme, 14 editöre mektup, 13 monografi ve bir kısa bildiri yayımlamıştır. Ayrıca üç adet düzeltme türünde makale bulunmaktadır (**Şekil 2**).

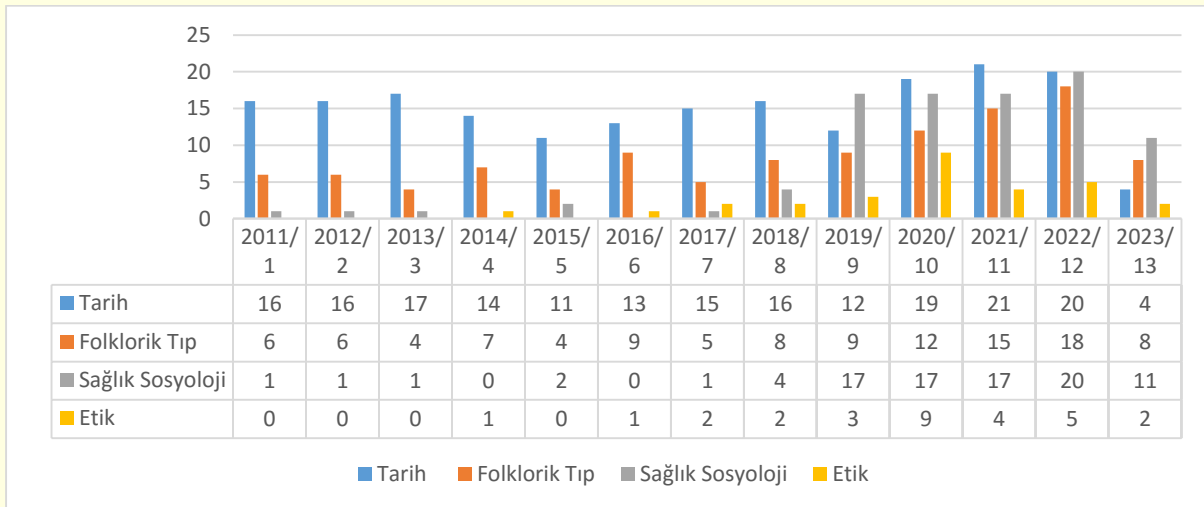
Şekil 2. Yılların sayılarına göre yayın türlerinin dağılımı

Dergide makalelerin konuları tarih 194 (%45), folklorik tıp 111 (%26), sağlık sosyolojisi 92 (%22) ve etik 29 (%7) olarak dağılmaktadır (Şekil 3).

Şekil 3. Dergide 37 sayıda makalelerin konularında göre dağılımı

Makalelerin yıllara göre konularının dağılımı irdelendiğinde ilk yıllarda yayımlanan makalelerin yarısından fazlasını tarih makalelerinin oluşturduğu, 2019 yılından itibaren ise tarih makalelerinin sosyoloji ve folklorik tıp, etik konularıyla benzer sayıda yayımlandığı tespit edilmiştir (Şekil 4).

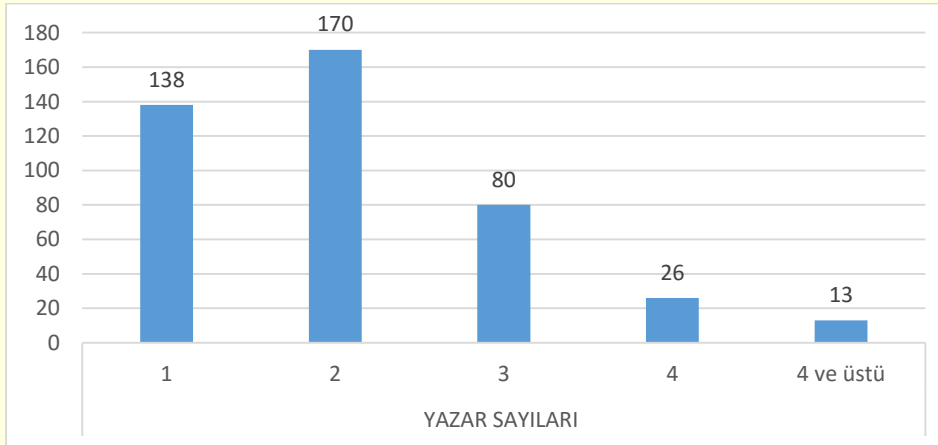
Şekil 4. Yıllara göre yayımlanan makalelerin konularının dağılımı

Yazarların alanları irdelendiğinde ilk yıllarda tıp ve/veya veteriner hekimlik tıp tarihi ve etik disiplini daha fazla iken son üç yılda sağlık bilimleri alanının çoğunlukta olduğu tespit edilmiştir (**Şekil 5**).

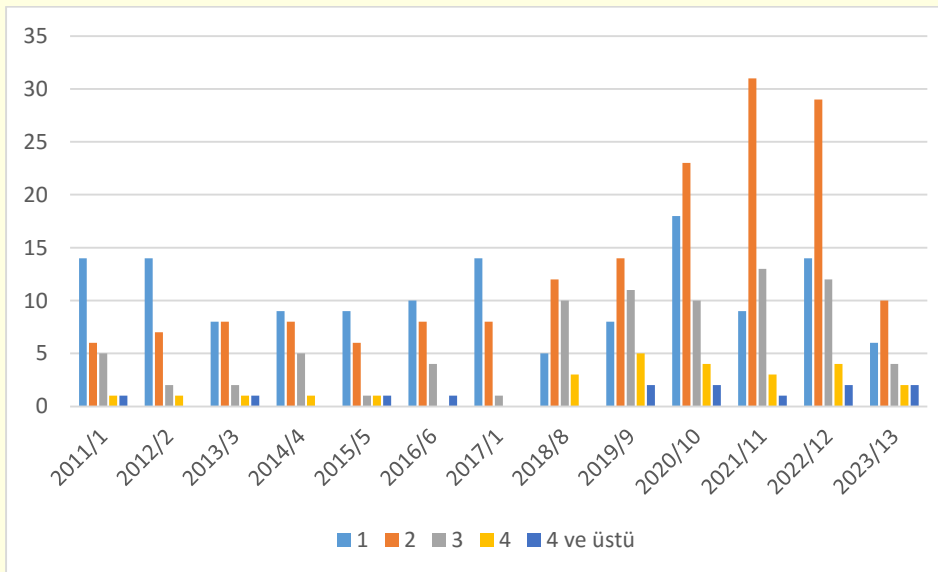

Şekil 5. Yıllara göre yazarların alanlarının dağılımı

Çok yazarlık durumlarına bakıldığında ise 138 makale tek yazarlı, 170 tane makale iki, 80 makale üç, 26 makale dört ve 13 makale dört üstü yazarlıdır (**Şekil 6**). Son yıllarda 2018'den bu yana çok yazarlık sayısında dikkate değer bir artış gözlenmektedir (**Şekil 7**).

Şekil 6. Dergide 37 sayıda çoklu yazarlık durumlarının dağılımı

Şekil 7. Yıllara göre çoklu yazarlık durumlarının dağılımı

Tartışma

Tarih, toplumlari milletleri ve kuruluşları etkileyen olayları zaman ve mekân göstererek anlatan bu olaylar arasındaki ilişkileri geçmiş ve gelecekteki olaylarla bağlantılarını ve karşılıklı etkileşimlerini inceleyen bir bilimdir.¹⁰ Tarih, s¼rekli hareket halinde devam eden bir s¼re olarak da tanımlanabilir. Tarihsel olayların açıklanması, yorumlanması, mantığı, nedenleri ve nasıl olduğu gibi yaklaşımlarla incelenerek bilimsel çalışmalar yapılabilir. Bu alışmalar sayesinde toplumlar tarih bilinci kazanabilir ve tarihsel deneyimlerini g¼ncel sorunların öz¼m¼nde kullanabilirler. Ayrıca, tarihi bu şekilde g¼ncelleřtirerek toplumlar gelecekteki hedeflerini belirleyebilir veya politikalarını oluşturabilirler.¹¹⁻¹³ Bu nedenle bilimsel çalışmaların varlığı önemlidir. Ancak baktığımızda tarih çalışmaları derginin yayın hayatına başlangıcında diğer çalışmalara göre daha fazla iken son zamanlarda folklorik tıp, sağlık sosyolojisi çalışmaları artmıştır.

Sosyolojinin bir alt dalı olan sağlık sosyolojisi, sağlık ve hastalıkta sosyal etkenlerin etkisini inceler. Sağlık, sosyal gruplar ve toplumsal kurumlarla ilişkili olduğu için sosyolojik bir ilişki ve davranıştan bahsetmek kaçınılmazdır. Sağlık, insan hayatının en değerli yönlerinden biridir ve elde edilmesi, korunması ve s¼rd¼r¼lmesi sosyolojik bir konudur. Önceleri sağlığın sosyal ve k¼lt¼rel yön¼ göz ardı edilse de g¼n¼m¼zde sağlığın sosyal boyutu ve sosyolojik bir bakış açısı olmadan anlaşılamayacağı bir gerçektir. Sağlık, öncelikle insanlar arasındaki sosyal ilişkileri ve davranışları içerir.¹⁴ Bu sosyolojik perspektif, sağlığın sosyal sistemin tüm¼nde önemli bir fonksiyonu olduğunu vurgular. Sağlık, bireylerin ve toplumun iyi olması için gereklidir ve sağlık sorunları, toplumun diğer alanlarına da etki edebilir. Bu bakış açısı sayesinde sosyal faktörlerin sağlık üzerindeki etkilerine odaklanarak, sağlık sorunlarının kökenleri anlaşılmaya çalışılır. Bu nedenle, sosyal faktörlerin sağlık üzerindeki etkisini anlamak için sosyolojik perspektif önemlidir ve sağlığın sadece bireysel bir mesele olmadığını, aynı zamanda sosyal ve toplumsal bir mesele olduğunu gösterir.¹⁴ Sağlık sosyolojisi ile ilgili makalelerin dergide belli oranda artması sağlık alanında hastaya b¼t¼nc¼l yaklaşıma katkı sağlamaktadır.

Folklorik tıp veya halk tıbbı, kökl¼ bir mistik tıp geleneğinden beslenerek temel bir d¼řünsel dayanağı olmaksızın ve sistematik bir temellendirme kaygısı g¼tmeden var olmuştur. Bu tıp geleneği, ağdaş bilimsel tıbbın alternatifi olma amacı taşımaksızın tıp tarihinde hak ettiği yeri ve saygınlığı ile k¼lt¼rel bir miras olarak y¼zyıllardır varlığını s¼rd¼rmektedir.¹⁵ Folklorik tıp kapsamında yer alan bitkisel tıbbın bir b¼l¼m¼ ve bazı şifacılık türleri de g¼n¼m¼ze kadar gelenler arasındadır.¹⁵ Hastalığın sosyo-k¼lt¼rel boyutunun önemli bir faktörü olduğunu söylemek mümkündür. Folklorik tıbbın ve yöntemlerinin g¼n¼m¼zde ve gelecekte varlığının bilinmesi hem k¼lt¼rel miras bilinci anlamında hem de sağlık profesyonellerinin hasta bakımında hastalığın sosyo-k¼lt¼rel boyutunun farkında olması b¼t¼nc¼l yaklaşım için dikkate değerlidir.¹⁶ Bu bağlamda derginin folklorik tıp alanında bilimsel bilgi paylaşımı ile sağlık bilimlerinde eğitime ve hasta yaklaşımına katkısı yadsınamaz.

DergiPark dergiler sayfasında arama motoruna “tarih” anahtar kelimesi yazıldığında 475 tarih ve “folklorik” anahtar kelimesi yazıldığında altı folklorik temalı dergi olduğu gör¼lmektedir.¹⁷ Ayrıca Türkiye Klinikleri Tıp Etiği-Hukuku-Tarihi Dergisi, Yeni Tıp Tarihi Araştırmaları Türk Tıp Tarihi Kurumu ve Belleten Türk Tarih Kurumu dergileri bulunmaktadır.

Son dönemlerde dergide yer alan tıp tarihi etik alanı dışında yazarların yayınlarının artması, varlığı ve sayısındaki artış sağlık sosyolojisi ile ilgili yazıların artmasına ve alanın multidisipliner yapısına uygun bir durumdur. Ayrıca derginin diğer alanlardaki bilim insanları tarafından takip edildiğini göstermekte bilimsel iletişim için önemli bir göstergedir. Derginin yayın s¼recinin yapılanma şekli sağlık sosyolojisinin tanımına uygun olarak tıp alanı dışındaki disiplinlerle ortaklaşa sağlığın k¼lt¼rel yapısını, sosyal boyutunu ortaya çıkarmayı sağlamaktadır. Dergide alan dışı disiplinlerden bilim insanlarının son dönemlerde yayınının artması alanın dışından da dergiye olan ilginin arttığını gösterebilir. Dergide sağlık sosyolojisi çalışmasının artmasının bilimsel iletişim açısından tıp tarihi ve etik alanına olumlu katkısı kadar sağlıkla ilgili olan olaylara diğer

disiplinlerle bağlantılı bakılmasına katkının büyüklüğünü ileri sürmek mümkündür. Birbirinden bağımsız disiplinlerin sağlığın farklı konularında çalışmaları bir dergi şemsiyesi altında sunması bilimin doğasına uygun bir şekilde özerk yapısını bozmadan bütünü oluşturmasını sağlayacaktır. Vücutta çalışan her bir sistemin bütünü oluşturması gibi sağlığın tarihsel, sosyal ve etik boyutu şekillenecektir. Günümüzün bilginin erişim hızı ve artışı düşünüldüğünde bu hıza uygun çeşitliliğin sağlanması bir zorunluluktur.

Tarih çalışmasında başlangıçtan günümüze bir değişiklik olmadığı dikkat çekicidir, tarih ile diğer disiplinlerdeki araştırmalardaki metodoloji farklılığından kaynaklanıyor olabilir. Pandemi dönemindeki kısıtlılıkların tarihi eserlere ulaşımı engellemiş olabileceği ileri sürülebilir. Aynı zamanda halk sağlığı sorunu haline gelen pandemi sosyal ve ekonomik yaşamı olumsuz etkilerken sağlık alanında bilimsel araştırma ve yayın sayısını artırmıştır. Hasta bakımı ve toplum sağlığı açısından araştırmaların hızlı bir şekilde yazılması ve yayımlanması olumlu katkıdır. Ancak kısıtlılıklar yöntem ile ilgili sorunları beraberinde getirmiştir.¹⁸ Bu dönemde insan sağlığını ölümcül etkileyen bir olayda epidemiyolojik çalışmalara verilen öncelik tarih çalışmalarının ise ikinci plana atılmasına neden olmuş olabilir.

Sonuç olarak derginin amaç ve kapsamının şekillenmesini sağlayan Tıp tarihi ve Etik alanının yapısına uygun olarak farklı alanlara hitap ettiği ve multidisipliner çalışmalara olanak sağladığı açıktır. Çalışmalarda tarih folklorik tıp ve sosyoloji konularına ağırlık verildiği görülmüştür. Derginin folklorik tıp, tıp tarihi ve etik alanında katkısının iki boyut olarak ele alınabileceği bilimsel ve alanın eğitim müfredatına katkısının önemli boyutta olduğu söylenebilir.

Bilgi

Çıkar çatışması yoktur. Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi editörlerine teşekkür ederiz.

Araştırmacı Katkı Oranı Beyanı

Selda Okuyaz: Fikir, tasarım, danışmanlık/denetleme, veri toplama ve işleme, analiz ve yorum, kaynak taraması, makale yazımı, eleştirel inceleme, kaynak/fon sağlama.

Tamer Akça: Fikir, tasarım, danışmanlık/denetleme, analiz ve yorum, kaynak taraması, makale yazımı, eleştirel inceleme, kaynak/fon sağlama.

Kaynaklar

1. Küçük ME, Umut AL, Olcay NE. Türkiye’de bilimsel elektronik dergiler. Türk Kütüphaneciliği 2008;22(3):308-319.
2. Al U. Türkiye’nin bilimsel yayın politikası: Atif dizinlerine dayalı bibliyometrik bir yaklaşım. Yayımlanmamış doktora tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2008.
3. TR Dizin. Erişim adresi: <https://search.trdizin.gov.tr/tr/dergi/detay/823/mersin-universitesi-tip-fakultesi-lokman-hekim-tip-tarihi-ve-folklorik-tip-dergisi> Erişim tarihi: 10.3.2023
4. Karaboğa HA. Örgütsel davranış araştırmalarının bibliyometrik analizi. 2019. PhD Thesis.
5. Umut AL, Coştur R. Türk Psikoloji Dergisi’nin bibliyometrik profili. Türk Kütüphaneciliği 2007;21(2):142-163.
6. Yılmaz K. Sosyal bilimlerde ve eğitim bilimlerinde sistematik derleme, meta değerlendirme ve bibliyometrik analizler. Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi 2021;10(2):1457-1490.
7. Taşkın Z, Çakmak T. Başlangıcından bugüne Bilgi Dünyası Dergisi’nin bibliyometrik profili. Bilgi Dünyası 2010;11(2):332-348.
8. Polat ZA, Saraçoğlu A, Duman H. Harita Dergisi’nin bibliyometrik analizi. Harita Dergisi 2019;161:46-56.
9. Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/muftfd/about-journal> Erişim tarihi: 01.3.2023
10. Türk Dil Kurumu. Erişim adresi: <https://sozluk.gov.tr/> Erişim tarihi: 14.4.2023.
11. Ercan Y. Tarih Araştırmalarında Yöntem ve Teknik, Turhan Kitabevi, Ankara 2010.
12. Ankara Üniversitesi Açık Ders Malzemeleri. Erişim Adresi: <https://acikders.ankara.edu.tr/course/view.php?id=1808> Erişim tarihi: 14.4.2023.
13. Carr HE. Tarih Nedir? Çev: Gürtürk M.G. İletişim yayınları 8. Baskı. 2005 İstanbul.

14. Aytaç Ö, Kurtdaş MÇ. Sağlık-hastalığın toplumsal kökenleri ve sağlık sosyolojisi. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 2016;25(1), 231-250.
15. Büken NÖ. Folklorik değerler ve folklorik tıp. Türkiye Klinikleri Journal of Medical Ethics, Law and History 2003;11:45-47.
16. Okuyaz S, et al. Beliefs and behaviors of patients' relatives towards childhood epilepsy in Turkey. Seizure 2022;100:8-14.
17. Dergipark Akademik. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/search?q=tarih§ion=journal> Erişim tarihi: 10.4.2023
18. Çakır B. Methodological issues in COVID-19-related publications during the pandemic. Klimik Derg 2022;35(4):209-14.